

P7_TA-PROV(2009)0023

Случая Евгений Жовтис в Казахстан

Резолюция на Европейския парламент от 17 септември 2009 г. относно случая Евгений Жовтис в Казахстан

Европейският парламент,

- като взе предвид предходните си резолюции относно Казахстан и централноазиатските републики,
 - като взе предвид резолюцията си от 20 февруари 2008 г. относно стратегия на ЕС за Централна Азия¹,
 - като взе предвид стратегията на Европейския съюз за ново партньорство с Централна Азия, приета на 23 юни 2007 г.,
 - като взе предвид стратегическия документ на Комисията за подпомагане на Централна Азия за периода 2007–2013 г.,
 - като взе предвид заключенията от десетото заседание на Съвета за сътрудничество между ЕС и Казахстан,
 - като взе предвид заключенията от осмото заседание на Комитета за парламентарно сътрудничество ЕС-Казахстан, състояло се в Брюксел на 31 март 2008 г.,
 - като взе предвид Споразумението за партньорство и сътрудничество между ЕО и Казахстан², влязло в сила на 1 юли 1999 г.,
 - като взе предвид член 122, параграф 5 от своя правилник,
- A. като има предвид, че отношенията и сътрудничеството между ЕС и Република Казахстан са в процес на постоянно развитие на всички равнища; като има предвид, че Казахстан играе решаваща роля за стабилността и сигурността в Централна Азия и за икономическото развитие на региона като цяло;
- Б. като има предвид, че през 2010 г. Казахстан ще поеме председателството на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ); като има предвид, че заемането на този пост ще донесе на държавата повече видимост и по-големи отговорности в областта на демокрацията и правата на човека; като има предвид, че ОССЕ настоятелно призова Казахстан за задълбочаване на демократичните реформи, преди държавата да поеме председателския пост;
- В. като има предвид, че въпреки тази важна международна задача, през последните няколко месеца вътрешното положение в Казахстан беше белязано от допълнително увеличаване на ограниченията върху средствата за масово осведомяване и поредица от спорни наказателни производства;

¹ Приети текстове, P6_TA(2008)0059.

² ОВ С 184Е, 6.8.2009 г., стр. 49.

- Г. като има предвид, че на 3 септември 2009 г. Евгений Жовтис, директор на Казахстанското международно бюро по права на човека и зачитане на върховенството на закона, и известен защитник на правата на човека, беше признат за виновен по обвинение в убийство, тъй като на 26 юли 2009 г. е блъснал с автомобила си пешеходец, който е загинал, и беше осъден да прекара четири години в място за полагане на поправителен труд;
- Д. като има предвид, че на 27 юли 2009 г. беше образувано производство по полицейско разследване и че Евгений Жовтис беше посочен като свидетел; като има предвид, че на 28 юли 2009 г. статусът на Евгений Жовтис в разследването беше променен на заподозрян, но че – противно на казахстанското законодателство – неговите адвокати не бяха осведомени относно тази промяна до 14 август 2009 г.;
- Е. като има предвид, че Бюрото за демократични институции и права на човека към ОССЕ заяви, че „е възможно несигурните процедури да са представлявали нарушение на правото на Жовтис на справедлив процес, гарантирано от конституцията на Казахстан, задълженията на държавата в рамките на ОССЕ и основните международни стандарти“;
- Ж. като има предвид, че по време на минали заседания на ОССЕ г-н Евгений Жовтис е представил подробна информация относно нарушения на правата на човека в Казахстан, които пораждат съмнения относно способността на тази държава да заеме председателския пост в една организация, чиято дейност е посветена на утвърждаването на принципите на демокрацията;
- З. като има предвид изразената в миналото сериозна загриженост във връзка със съдебните процеси и последвалото лишаване от свобода на други казахски активисти за правата на човека, включително Рамазан Езергепов и Сергей Дуванов;
- И. като има предвид, че през юни 2008 г. и отново през май 2009 г., във връзка с предстоящото казахстанско председателство на ОССЕ, казахстанският министър на външните работи Марат Тажин обеща укрепване и подобряване на зачитането на правата на човека в Казахстан;
- Й. като има предвид, че член 2 от Споразумението за партньорство и сътрудничество ЕС-Казахстан поставя като изискване зачитането на демокрацията, принципите на международното право и правата на човека;
1. Въпреки че не поставя под въпрос независимостта на съдебната система, която е ключов елемент на всяка демокрация, изразява своята дълбока загриженост относно провеждането на разследването на трагичния пътен инцидент и на последвалия съдебен процес срещу г-н Евгени Жовтис и обръща внимание на твърденията, че свидетелски показания в защита на г-н Жовтис не са били допуснати като доказателствен материал по време на съдебния процес;
 2. Призовава казахстанските власти да проведат незабавно и при пълно зачитане на прозрачността и върховенството на закона повторно цялостно и справедливо разследване на обстоятелствата около инцидента и съответно да преразгледат обявяването за виновен и осъждането на Евгений Жовтис;
 3. Настоятелно призовава казахстанските власти да предоставят официални данни по

случая Евгений Жовтис и да осигурят справедлив съдебен процес, включително право на обжалване, в съответствие с казахстанското законодателство;

4. Обръща внимание на силната резервираност относно реалната ангажираност на казахстанското правителство във връзка с готовността за напредък, която резервираност беше изразена от организациите за защита на правата на човека по време на обявяването през 2007 г. на решението за поверяването на Казахстан на председателството на ОССЕ, и очаква казахстанските органи да положат всички усилия за осезаем напредък в подобряването на процеса на демократизиране и на зачитането на правата на човека, преди да поемат председателството на ОССЕ;
5. Във връзка с това, призовава Комисията да увеличи помощта от страна на ЕС и да засили сътрудничеството с Казахстан в тези области, така че казахстанското правителство да бъде по-добре подготвено за поемането на тази важна негова международна функция;
6. Настоятелно призовава Съвета да повдигне решително този въпрос пред казахстанските органи, и, в частност, да се заеме със случая Евгений Жовтис в рамките на диалога ЕС–Казахстан по въпросите на правата на човека, чийто втори кръг е насрочен за 21 октомври 2009 г., както и в рамките на планирания за средата на ноември 2009 г. Съвет за сътрудничество ЕС-Казахстан;
7. Настоятелно призовава Комисията да засили своите проекти и програми в Казахстан в рамките на Европейския инструмент за демокрация и права на човека;
8. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета, Комисията, генералния секретар на ООН, специалния представител на ЕС за Централна Азия, Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа, Съвета на Европа, както и на парламента, правителството и президента на Република Казахстан.